

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Disputatæ Dicuntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

15 Vtrum hereticis sit communicandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

tione propriae humilitatis, ita duntaxat ne quae ad
authoritatem conservandam fiant, in superbiam
degenerent, & ne dum nimium servatur humilitas,
regentis frangatur auctoritas, sicut Atgu. dicit. Et
hac ratione laudabiliter sacerdos in diuino officio
pretiosus utitur indumentis ad reuerentiam diuini
cultus, & laudabiliter ad huiusmodi propter humi-
litem in quibusdam religionibus abstinetur. In eo
autem qui est priuata persona, uirtuosum est si pro-
pter humilitatem abiectionibus indumentis utatur,
etiam quam status proprius requirat. Vnde Gre. di-
cit in Home. praedicta. Si abiectione pretiosum indumentum
uirtus non esset, euangelista de Ioanne uigilanter
non diceret. Erat indutus pilis camelorum. Licet
est aut ut secundum modum propriae personae pre-
tiosus utatur, sed peccatum est si proprium modum
excedat. Et quia pretiosum dicitur relative sicut &
magnum, cum id quod est pretiosum uni, non sit al-
teri pretiosum, pretiositas uestium semper sonat in
excessum proprii modi, & semper hoc peccatum
pretiosis uestibus uti, & sic loquitur Gregorius.
Vnde patet solutio ad primum.

AD SECVNDVM dicendum, quod in alime-
to & tegumento intelliguntur omnia quae nobis
sunt necessaria, & conuenientia nostri status.

QV AESTIO VII.

DEINDE queritur de culpa quae contrariatur
rectae fidei.

Et circa hoc queruntur duo.

- Primo, Vtrum haereticis sit communicandum.
- Secundo, Vtrum redeuntes ad Ecclesiam sint reci-
piendi.

ARTICVLVS XV.

Vtrum haereticis sit communicandum.

AD PRIMUM sic proceditur. Videtur quod hare-
tici sit communicandum. Dicitur enim Mar-
13. in parabola de zizania, quod paterfamilias dixit mes-
soribus. Sinite utraque crescere usque ad messem.
messis autem est consummatio saeculi, ut ibidem di-
citur. cum ergo per zizania intelligantur haeretici,
uidetur quod haeretici non sint a communione fide-
lium separandi ante diem iudicii.

2^a Praem. Videntur contra hoc Domini praecipitum
facere principes haereticos interficientes.

SED CONTRA est, quod dicitur 2. ad Cor. 6. Exite
de medio eorum, & separamini, & loquitur de infi-
delibus, quod patet ex hoc quod praemisit. Noli-
te ducere iugum cum infidelibus, ergo haereticis
non est communicandum.

RESPON. Dicendum, quod haereticis communican-
dum non est duplici ratione. Vna est ratione excommu-
nicationis. Nam cum sint excommunicati, non est
eis communicandum, sicut nec cum alijs excommunica-
tis. Alia ratio est haereticis. Primo propter periculum,
ne eorum conversatio alios corrumpat, sicut illud
1. ad Cor. 15. Corrupti bonos mores colloquia
praua. Secundo etiam ne uideamur eorum peruer-
sa doctrinae aliquem assensum prestare. Vnde in 2.
canonica lo. dicitur. Si quis ueniat ad uos, & haec
doctrina non afferat, nolite eum in domum ducere, nec
Aue ei dixeritis; qui enim dicit ei Aue, communicat
operibus eius malignis. Vbi dicit glo. Secundum quod
vox est instituta, communicatio esse ostendit cum illo,
alioquin simulatio est, quod in Christianis esse non debet.
Tertio, ne ex nostra familiaritate alijs derur occa-

23. q. 11. art.
3. 10.

23. q. 10. ar.
9. 0. & 4. diff.
13. q. 2. ar. 7.
e. & diff. 18.
q. 2. ar. 1. q.
1. 0.

si erroris. Vnde ibidem dicitur alia glo. Et si vos forte
decepti non estis, alij forsitan per talem uestram fa-
miliaritatem possent decipi, qui crederent illos pla-
cere uobis, & sic crederent illis. Vnde alia gl. ibidem
dicit. Tanta Apostoli, atque eorum discipuli in re-
ligione cautela uebantur, ut nec uerbi quidem com-
munionem cum aliquo eorum, qui a ueritate declina-
uerant, habere paterentur. Hoc tamen intelligen-
dum est, nisi cum aliquo loqueremur de eius salute.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod in illo praecipitum pa-
trifamilias duplex conditio intelligitur. Vna est, ut
exponatur praecipitum de uisibili separatione ma-
lorum a bonis, & hoc accipitur ex ipsa quod non mes-
sorum qui dicunt. Visimus, & colligimus ea? hoc
non erit usque ad diem iudicii. Secunda conditio est,
ut intelligatur praecipitum, quod mali sine periculo bo-
norum extirpari non possunt. Et hoc patet ex ratione
patrifamilias, qui dixit. Ne forte colligentes zizania,
eradicetis simul cum eis & triticum. Quod quidem tribus
modis contingere possit. Vno modo, si aliquis pra-
eferretur antequam de eius malitia constaret, ut
dicit glo. quod monet Dominus, ne ambigue iudicemus. Se-
cundo, si non esset in malitia obstinatus: unde nullus
excoicatur nisi propter contumaciam: unde dicitur
glo. ibidem. Monemus uos cito amputare, quia qui
hodie errat forte cras defendet ueritatem. Et Timor,
ut dicitur. Haereticum hominem post primam & se-
cundam correctionem decuit. Tertio, si simul boni cum
malis intollerantur, propter quod dicit ibi glo. Aug. quod
multitudo non est excommunicanda, nec principes
populi. Illis autem remotis debent mali praecidi, se-
cundum illud 1. Cor. 6. Auferite malum ex uobis.
Et per hoc patet solutio ad secundum.

ARTICVLVS XVI.

Vtrum haereticis redeuntibus ad Ecclesiam sint recipiendi.

AD SECVNDVM sic proceditur. Videtur quod haereticis re-
deuntes ad Ecclesiam non sint recipiendi, quia
peccauerunt contra fidem, quae est Ecclesiae funda-
mentum, & ideo in edificatione Ecclesiae non debent
saperi ad fidem, ergo non debent ab Ecclesia recipi.

SED CONTRA est, quod Ecclesia nulli debet claudere
gremium, sicut Christus qui de se dicit. Eum qui
uenit ad me, non eieciam foras. Ioan. 6.

RESPON. Dicendum, quod quoad huius ueritatis statu du-
rat, homo non potest esse totaliter in peccato obstina-
tus: hoc non erit in damnatis post mortem. Et ideo quoad
in hac uita uiuitur, cuiuslibet relinquitur locus poenit-
entiae, & quilibet quantum est eius deliquerit, uel in fide,
uel in moribus, est ab Ecclesia recipiendus ad poeni-
tentiam, & contrarium dicere est haereticis Nouatiano-
rum: sed tamen non est necessarium, quod semper ad dignita-
tem recipiantur, nisi cum aliquibus misericorditer
dispensaretur, praecipue propter bonum pacis, uel
propter fructum alium qui inde speretur.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod quamdiu funda-
mentum fidei non habet, ab Ecclesia recipi non debet, sed
postquam conuersus incipit habere, recipiendus est.

QV AESTIO VIII.

ARTICVLVS XVII.

Vtrum aliquis intellectus creatus possit uidere
Deum per essentiam.

DEINDE queritur de hoc quod pertinet ad glo-
riam, scilicet uisionem Dei in patria, scilicet utrum aliquis
intellectus creatus possit uidere Deum per essentiam,
& ut quod non. Intellectus ad intelligibile est aliqua
proportio: sed intellectus creati ad diuinam essentiam
nulla